

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Pades Oy
Varjakanvalkama 5
00950 Helsinki

Asia: Pades Oy – nimistä (Y-tunnus 1930662-4) yhtiötä koskeva valvonta-asia

Päätös

Etelä-Suomen aluehallintovirasto määrää Pades Oy:n maksettavaksi kahdentoistatuhannen (12 000) euron suuruisen rikemaksun.

Rikemaksu määrätään maksettavaksi valtiolle ja sen täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Kuuleminen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto varasi 4.10.2022 päivätyllä kuulemiskirjeellä Pades Oy:lle tilaisuuden ennen asian ratkaisemista lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Ilmoitusvelvollinen antoi kirjallisen selvityksensä 7.11.2022. Ilmoitusvelvollinen ei ottanut selvityksessä kantaa hallinnollisen seuraamuksen perusteina oleviin laiminlyönteihin.

Päätöksen perustelut

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia (444/2017, jäljempänä *rahanpesulaki, ResL*) sovelletaan lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 24 kohdan mukaan liike- tai ammattitoimintana tavaroita myyvään tai välittävään siltä osin kuin maksetaan tai otetaan vastaan maksusuorituksena käteistä yhtenä suorituksena tai toisiinsa kytkeytyvinä suorituksina yhteensä vähintään 10 000 euroa.

Pades Oy on rahanpesulain tarkoittama liike- tai ammattitoimintana tavaroita myyvä ilmoitusvelvollinen, sillä tämä on ottanut vastaan maksusuorituksena käteistä toisiinsa kytkeytyvinä suorituksina yhteensä vähintään 10 000 euroa ainakin aikavälillä 24.12.2018-2.1.2019.

Rahanpesulain 7 luvun 1 §:n 4 kohdan mukaan aluehallintovirasto valvoo lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13–26 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia.

Toimivaltaisena valvontaviranomaisena Etelä-Suomen aluehallintovirasto kohdisti 11.6.2019 - 30.8.2019 ja 16.3.2021 -18.5.2021 Pades Oy:hyn asiakirjatarkastuksen, jonka tavoitteena oli selvittää, miten ilmoitusvelvollinen on toiminnassaan noudattanut rahanpesulakia.

Tarkastuskertomus ESAVI/9298/2021 laadittiin 18.5.2021, jota ennen Pades Oy:lle annettiin mahdollisuus kommentoida tarkastuskertomusluonnoksessa esitettyjä tarkastushavaintoja. Pades Oy ei kommentoinut tarkastuskertomusluonnosta.

Suorittamassaan tarkastuksessa aluehallintovirasto havaitsi seuraavia puutteita ResL:n noudattamisessa:

Ilmoitusvelvollinen on:

- 1) laiminlyönyt tai rikkonut ResL:n 2 luvun 3 §:ssä tarkoitetun velvoitteen laatia ja päivittää riskiarvio sekä 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua velvoitetta tuntea asiakas ja yksilöidä ja arvioida rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä;
- 2) laiminlyönyt tai rikkonut ResL:n 3 luvun 2 §:ssä tarkoitetun velvoitteen tunnistaa asiakas ja todentaa tämän henkilöllisyys;
- 3) laiminlyönyt tai rikkonut 4 luvun 1 §:ssä tarkoitetun velvoitteen tehdä epäilyttävää liiketoimea koskevan ilmoituksen rahanpesun selvittelykeskukselle;
- 4) laiminlyönyt tai rikkonut 3 luvun 3 §:ssä tarkoitetun velvoitteen säilyttää asiakkaan tuntemista koskevat tiedot.

Puutteet ovat koskeneet autokauppaa, jossa ilmoitusvelvollinen on kahdessa erässä 24.12.2018 (10 000 euroa) ja 2.1.2019 (4 900 euroa) ottanut vastaan toisiinsa kytkeytyvinä käteissuorituksina yhteensä 14 900 euroa.

Auton ostajana on ollut yksityishenkilö, joka on toiminut toisen henkilön puolesta.

1 Riskiarviota ja riskiperusteista arviointia koskevat laiminlyönnit

1.1 Sovellettavat säännökset

ResL:n 2 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on laadittava riskiarvio rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. Riskiarvio on päivitettävä säännöllisesti. Pykälän 2

momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on otettava riskiarvion laadinnassa huomioon toimintansa luonne, koko ja laajuus.

ResL 3 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on asiakassuhteeseen liittyviä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä arvioidessaan otettava huomioon uusiin ja jo olemassa oleviin asiakkaisiin, maihin tai maantieteellisiin alueisiin, tuotteisiin, palveluihin ja liiketoimiin sekä jakelukanaviin ja teknologioihin liittyvät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskit (riskiperusteinen arviointi). Pykälän 4 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on voitava osoittaa valvontaviranomaiselle, että ilmoitusvelvollisen rahanpesulaissa säädettyt asiakkaan tuntemista ja jatkuvaa seuranta koskevat menetelmät ovat riittävät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin kannalta.

1.2 Tarkastushavainnot

Aluehallintoviraston suorittamassa tarkastuksessa kävi ilmi, ettei Pades Oy ollut laatinut rahanpesulain tarkoittamaa riskiarviota.

Aluehallintovirasto pyysi tarkastuksen yhteydessä ilmoitusvelvollista toimittamaan riskiarvionsa. Ilmoitusvelvolliselle lähetettiin asiassa kaksi riskiarviopyyntöä, ensimmäinen 11.6.2019 ja toinen 16.3.2021.

Vastauksessaan ensimmäiseen tietopyyntöön ilmoitusvelvollinen toimitti aluehallintovirastolle sähköpostiviestin, jossa ilmoitusvelvollinen kuvaili lyhyesti rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä olemattomiksi sillä perusteella, että se tekee edullisilla ajoneuvoilla pienimuotoista kauppaa.

Toisessa riskiarviopyynnössä 16.3.2021 aluehallintovirasto antoi ilmoitusvelvolliselle mahdollisuuden täydentää aiempaa vastaustaan riskiarvion osalta. Samassa yhteydessä ilmoitusvelvolliselle annettiin myös internet-osoite aluehallintoviraston ohjeisiin rahanpesulain noudattamiseksi. Ilmoitusvelvollinen ei toimittanut riskiarviota vastauksessaan kolmanteen selvityspyyntöön, vaan kuvaili edelleen lyhyesti sähköpostiviestissä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien olevan olemattomia perustuen edullisilla ajoneuvoilla tehtävään pienimuotoiseen kauppaan.

Pades Oy ei antamassaan selvityksessä ottanut kantaa riskiarviota koskevaan asiaan.

1.3 Johtopäätökset

Pades Oy:lla on ollut velvollisuus laatia rahanpesulain 2 luvun 3 §:n tarkoittama asianmukainen riskiarvio, kun se on tullut lain soveltamisalan piiriin vastaanottamalla yhtenä suorituksena tai toisiinsa kytkeytyvinä suorituksina vähintään 10 000 euroa käteistä rahaa. Rahanpesulain soveltaminen

ilmoitusvelvolliseen on alkanut viimeistään 24.12.2018, jolloin aluehallintoviraston tarkastuksen kohteena ollut käteisen (10 000 euroa) vastaanottaminen oli tapahtunut.

Aluehallintovirasto ei pidä Pades Oy:n sähköpostiviestissä annettua lyhyttä kuvausta riskeistä ja niiden arvioinnista rahanpesulain tarkoittamalla tavalla riittävänä ja asianmukaisena riskiarviona. Ilmoitusvelvollinen ei ollut laatinut sellaista kirjallista, erillistä riskiarviota, jossa se olisi ottanut huomioon toimintansa luonteen, koon ja laajuuden. Myöskään sähköpostitse antamassaan suppeassa kuvauksessa ilmoitusvelvollinen ei ollut tunnistanut tai arvioinut omaan liiketoimintaansa liittyviä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskitekijöitä lainkaan.

Pades Oy ei ole laatinut rahanpesulain 2 luvun 3 §:n tarkoittamaa kirjallista riskiarviota, eikä se ole arvioinut asiakassuhteeseen liittyviä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä ResL 3 luvun 1 §:n 2 momentin tarkoittamalla tavalla.

Pades Oy ei ResL 3 luvun 1 §:n 4 momentin edellyttämällä tavalla ole osoittanut aluehallintoviranomaiselle, että sen asiakkaan tuntemista ja jatkuvaa seurantaan koskevat menetelmät ovat riittävät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin kannalta.

Aluehallintovirasto pitää ilmoitusvelvollisen menettelyä erityisen moitittavana, sillä ilmoitusvelvollinen ei ollut laatinut lain tarkoittamaa riskiarviota edes 11.6.2019 esitetyn ensimmäisen riskiarvion toimituspyynnön jälkeen, jolloin yritys on viimeistään tullut tietoiseksi velvoitteestaan laatia lain tarkoittama riskiarvio.

Aluehallintovirasto katsoo Pades Oy:n laiminlyöneen noudattaa ResL 2 luvun 3 §:n 1 ja 2 momenttia riskiarviosta sekä 3 luvun 1 §:n 2 ja momenttia riskiperusteisesta arvioinnista.

2 Asiakkaan henkilöllisyyden todentamista koskevat laiminlyönnit

2.1 Sovellettavat säännökset

ResL 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on tunnistettava asiakkaansa ja todennettava tämän henkilöllisyys vakituista asiakassuhdetta perustettaessa. Satunnainen asiakas on tunnistettava ja todennettava tämän henkilöllisyys, jos liiketoimen suuruus tai toisiinsa kytkeytyvien liiketoimien suuruus on yhteensä vähintään 10 000 euroa. Pykälän 3 momentin mukaan silloin, kun joku toimii asiakkaan lukuun (edustaja) ilmoitusvelvollisen tulee tunnistaa ja todentaa myös edustajan henkilöllisyys sekä varmistaa edustajan oikeus toimia asiakkaan puolesta. Pykälän 4

momentin mukaan ilmoitusvelvollisen tulee tunnistaa asiakkaansa ja todentaa asiakkaan henkilöllisyys asiakassuhdetta perustettaessa taikka viimeistään ennen kuin asiakas saa määräysvaltaansa liiketoimeen sisältyvät varat tai muun omaisuuden tai ennen kuin liiketoimi on suoritettu loppuun.

ResL:n 3 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollinen ei saa perustaa asiakassuhdetta tai suorittaa liiketointa, jos se ei pysty toteuttamaan asiakkaan tuntemiseksi säädettyjä toimia.

2.2 Tarkastushavainnot

Aluehallintoviraston suorittamassa tarkastuksessa havaittiin, että ilmoitusvelvollinen on 24.12.2018 vastaanottanut käteissuorituksen 10 000 euroa ja 2.1.2019 siihen kytkeytyvän käteissuorituksen 4 900 euroa. Kyse on ollut auton myynnistä, jossa auto on maksettu kahdessa erässä käteisellä.

24.12.2018 sekä 2.1.2019 suoritettuihin liiketoimiin liittyvä asiakkaan tunnistaminen ja henkilöllisyyden todentaminen oli tehty puutteellisesti.

Liiketoimen 24.12.2018 suorittanut henkilö on toiminut asiakkaan (yksityishenkilö) puolesta, mutta ilmoitusvelvollisen toimittamissa materiaaleissa ei ollut valtakirjaa. Ilmoitusvelvollinen ei siten ole varmistanut edustajan oikeutta toimia asiakkaan puolesta.

Kauppakirjaan liitetyn passikopion perusteella ilmoitusvelvollinen on 24.12.2018 tunnistanut asiakkaan edustajan ja todentanut asiakkaan edustajan henkilöllisyyden yli kolme vuotta aiemmin vanhentuneesta passista.

Ilmoitusvelvollinen ei ollut lainkaan todentanut varsinaisen asiakkaan henkilöllisyyttä.

Pades Oy oli suorittanut liiketoimen, vaikka se ei pystynyt toteuttamaan rahanpesulain 3 luvussa säädettyjä toimia asiakkaan tuntemiseksi.

Pades Oy ei antamassaan selvityksessä ottanut kantaa asiakkaan ja tämän edustajan tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista sekä edustusoikeyden varmistamista koskeviin puutteisiin.

2.3 Johtopäätökset

Ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus tunnistaa asiakkaansa ja todentaa tämän henkilöllisyys, kun liiketoimen tai toisiinsa kytkeytyvien liiketoimien suuruus on yhteensä vähintään 10 000 euroa. Lain tarkoittama kynnyсарvo on ylittynyt 24.12.2018 suoritettuna liiketoimen (10 000 euroa) kohdalla, jolloin asiakas olisi tullut tunnistaa ja tämän henkilöllisyys olisi tullut todentaa.

Liiketapahtumiin liittyvän asiakkaan henkilöllisyyttä ei kuitenkaan ollut todennettu lainkaan.

Koska liiketoimi on tapahtunut edustajaa käyttäen, ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 3 momentin mukainen velvollisuus tunnistaa edustaja ja todentaa myös edustajan henkilöllisyys sekä varmistaa edustajan oikeus toimia asiakkaan puolesta.

Asiakkaan edustaja oli tunnistettu ja tämän henkilöllisyys oli todennettu passista, joka oli vanhentunut yli kolme vuotta aiemmin. Siten asiakkaan edustajan henkilöllisyyden todentamista ei ollut suoritettu asianmukaisesti. Asiakkaan edustajan edustusoikeutta ei ollut selvitetty lainkaan.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen huolimattomuudesta laiminlyöneen noudattaa rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettua velvoitetta tunnistaa asiakas ja todentaa tämän henkilöllisyys.

3 Ilmoitusvelvollisuutta koskevat laiminlyönnit

3.1 Sovellettavat säännökset

ResL 4 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on täytettyään 3 luvun 4 §:n 3 momentissa säädetyn selonottovelvollisuuden viipymättä ilmoitettava rahanpesun selvittelykeskukselle epäilyttävästä liiketoimesta ja terrorismin rahoittamisen epäilystä.

3.2 Tarkastushavainnot

Suorittamassaan tarkastuksessa aluehallintovirasto katsoi, etteivät vähintään 10 000 euron käteissuoritukset ole ilmoitusvelvollisen harjoittamassa toiminnassa tavanomaisia, vaan kyse on jopa ainutkertaisesta liiketapahtumasta. Aluehallintoviraston katsoo, että 24.12.2018 ja 2.1.2019 suoritetuista liiketoimista voidaan pitää sellaisina rahanpesulain tarkoittamina ilmoitusvelvollisen ja tämän asiakaskunnan tavanomaisesta toiminnasta poikkeavina liiketoimina, joihin ilmoitusvelvollisen olisi tullut kiinnittää erityistä huomiota.

Ilmoitusvelvollinen on kertomansa mukaan tiedustellut käteisvarojen alkuperää suullisesti ja saanut selvityksen, jonka mukaan käteisvarat olivat peräisin taksiryrittäjän liiketoiminnasta. Alkuperäselvitystä ei kuitenkaan ollut dokumentoitu eikä tietoja säilytetty. Ilmoitusvelvollinen ei myöskään asianmukaisesti ollut harkinnut selvityksen paikkaansa pitävyyttä tai pyytänyt selvitystä tukevaa dokumentaatiota.

Ilmoitusvelvollinen ei ollut tehnyt ilmoitusta epäilyttävästä liiketoimesta rahanpesun selvittelykeskukselle, vaikka asiakkaan edustajan

henkilöllisyysasiakirjana on esitetty vanhentunut passi, asiakas itse ei ole ollut liiketapahtumassa paikalla eikä tämän henkilöllisyyttä ollut todennettu, asiakkaan edustajan oikeudesta toimia asiakkaan puolesta ei ole ollut dokumentoitua valtakirjaa, ja suullisesti saatua selvitystä 14 900 euron käteisvarojen alkuperästä ei voida pitää sillä tavoin riittävänä ja luotettavana, että sen perusteella ilmoituksen olisi voinut jättää tekemättä. Asiassa olisi myös tullut huomioida suuren käteissuorituksen epätavanomaisuus ilmoitusvelvollisen liiketoiminnassa.

Aluehallintovirasto katsoi ilmoitusvelvollisella olleen rahanpesulaissa tarkoitettu velvollisuus tehdä epäilyttävää liiketoimea koskeva ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle.

Pades Oy ei antamassaan selvityksessä ottanut kantaa tarkastuksella havaittuun epäilyttävää liiketoimea koskevan ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntiin.

3.3 Johtopäätökset

Pades Oy:llä on ollut rahanpesulain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettu velvoite tehdä epäilyttävää liiketoimea koskeva ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle.

Aluehallintovirasto katsoo 24.12.2018 ja 2.1.2019 suoritettuihin liiketoimiin liittyvän useita seikkoja, joiden perusteella liiketoimia voidaan pitää epätavallisina ja joiden vuoksi liiketoimiin olisi tullut kiinnittää huomiota. Käteisen käyttö on vähentynyt Suomessa merkittävästi, jonka vuoksi 10 000 euron käteismaksua voidaan jo itsessään pitää epätavanomaisena, johon tulisi kiinnittää huomiota ja jonka alkuperä tulisi selvittää, ja josta tarvittaessa tulisi tehdä epäilyttävää liiketoimea koskeva ilmoitus. Nyt käsillä olevaan kaupantekotilanteeseen on suurien käteismaksujen lisäksi liittynyt muitakin käteismaksun epäilyttäväksi tekeviä seikkoja, kuten asiakkaan poissaolo kaupantekotilanteessa, asiakkaan edustajan toimiminen ilman edustamiseen oikeuttavaa valtakirjaa ja asiakkaan edustajan esittämä vanhentunut henkilöllisyysasiakirja.

Ilmoitusvelvollinen ilmoitti 12.8.2019 aluehallintovirastolle puhelimitse tiedustelleensa käteisvarojen alkuperää suullisesti ja saaneensa suullisen selvityksen, jonka mukaan käteisvarat olivat peräisin taksiryrittäjän liiketoiminnasta.

Aluehallintovirasto on suorittamassaan tarkastuksessa todennut ilmoitusvelvollisen pyrkineen suullisesti tiedustellun ottamaan selkoa varojen alkuperästä, vaikka yritys ei ole tätä kyennyt näyttämään todeksi. Suullisesti saatua selvitystä 14 900 euron käteisvarojen alkuperästä ei kuitenkaan

voida pitää sillä tavoin riittävänä ja luotettavana, että sen perusteella ilmoituksen olisi voinut jättää tekemättä.

Epäilyttävää liiketoimea koskeva ilmoitus tulee tehdä aina matalalla kynnyksellä, eikä ilmoitusvelvolliselta edellytetä sen arviointia taikka tietoa siitä, onko kyse rikoksesta. Toimialalta saatujen yleisten kokemusten valossa ilmoitusvelvollisen olisi tullut tehdä epäilyttävää liiketoimea koskeva ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle.

Pades Oy on huolimattomuuttaan laiminlyönyt ResL 4 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun velvoitteen tehdä epäilyttävää liiketoimea koskevan ilmoituksen rahanpesun selvittelykeskukselle.

4 Asiakkaan tuntemistietojen säilyttämistä koskevat laiminlyönnit

4.1 Sovellettavat säännökset

ResL 3 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on pidettävä kaikki asiakkaan tuntemista ja liiketoimia koskevat asiakirjat ja tiedot ajantasaisina ja olennaisina. Tiedot on säilytettävä luotettavalla tavalla viiden vuoden ajan vakituisen asiakassuhteen päättymisestä.

ResL 3 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan asiakkaan tuntemista koskevista tiedoista on säilytettävä muun muassa henkilöllisyyden todentamisessa käytetyn asiakirjan nimi, asiakirjan numero tai muu tunnistetieto ja myöntäjä taikka kopio asiakirjasta (kohta 7), tiedot asiakkaan toiminnasta, liiketoiminnan laadusta ja laajuudesta, taloudellisesta asemasta, perusteet liiketoimen tai palvelun käytölle ja tiedot varojen alkuperästä sekä muut 4 §:n 1 momentissa tarkoitetut asiakkaan tuntemiseksi hankitut tarpeelliset tiedot (kohta 8) sekä selonottovelvollisuuden täyttämiseksi hankitut välttämättömät tiedot (kohta 9).

4.2 Tarkastushavainnot

Aluehallintoviraston suorittamassa tarkastuksessa ilmeni, että Pades Oy:n asiakkaan tuntemista koskevien tietojen ajantasaisina ja olennaisina pitämisessä sekä niiden säilyttämisessä on ollut puutteita.

Ilmoitusvelvollinen ei ollut säilyttänyt asiakkaan henkilöllisyyden todentamisessa käytetyn asiakirjan nimeä, asiakirjan numeroa tai muuta tunnistetietoa ja myöntäjää taikka kopiota asiakirjasta.

Ilmoitusvelvollinen ei ollut myöskään dokumentoinut käteisen alkuperäselvitystä 24.12.2018 ja 2.1.2019 tehtyjen liiketoimien osalta. Ilmoitusvelvollinen ilmoitti 12.8.2019 aluehallintovirastolle puhelimitse tiedustelleensa

käteisvarojen alkuperää suullisesti ja saaneensa suullisen selvityksen, jonka mukaan käteisvarat olivat peräisin taksiyrittäjän liiketoiminnasta. Suullisestikin saatu varojen alkuperäselvitys olisi tullut dokumentoida ja säilyttää luotettavalla tavalla viiden vuoden ajan vakituisen asiakassuhteen päättymisestä tai satunnaisen liiketoimen osalta viiden vuoden ajan liiketoimen suorittamisesta.

Aluehallintovirasto katsoi ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 1 momentin sekä 2 momentin 7, 8 ja 9 kohdan noudattamisen.

Pades Oy ei antamassaan selvityksessä ottanut kantaa asiakkaan tuntemista koskevien tietojen säilyttämisen laiminlyöntiin.

4.3 Johtopäätökset

Pades Oy:llä on ollut velvollisuus pitää ajantasaisina ja olennaisina kaikki asiakkaan tuntemista ja liiketoimia koskevat asiakirjat ja tiedot, sekä säilyttää kaikki rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 2 momentissa eriteltyt tiedot.

Aluehallintovirasto on tarkastuksessaan katsonut, ettei ilmoitusvelvollinen ole todentanut asiakkaan henkilöllisyyttä lainkaan 24.12.2018 suoritetun liiketoimen osalta. Siten tietojen säilyttämisen laiminlyönnissä ei ole kyse erillisestä rikkomuksesta, vaan lain edellyttämien tietojen puuttuminen on ollut välitön seuraus yrityksen muista laiminlyönneistä. Tästä syystä aluehallintovirasto ei lue Pades Oy:n moitteeksi rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 2 momentin 7 kohdan laiminlyöntiä, eikä sitä oteta huomioon yhteistä hallinnollista seuraamusta mitattaessa.

Aluehallintovirasto kuitenkin katsoo ilmoitusvelvollisella olleen rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohdassa tarkoitettu velvollisuus dokumentoida 24.12.2018 ja 2.1.2019 suoritetuja liiketoimia koskeva alkuperäselvitys, jonka ilmoitusvelvollinen on kertonut saaneensa suullisesti puhelimitse.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 8 ja 9 kohdan noudattamisen.

Rikemaksun määrääminen

Edellä esitetyin perustein aluehallintovirasto toteaa ilmoitusvelvollisen tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyöneen tai rikkoneen eräitä rahanpesulain velvoitteita.

Aluehallintovirasto määrää ResL:n 7 luvun 1 §:n 1 momentin ja 8 luvun 1 §:n 1 momentin nojalla Pades Oy:lle rikemaksun sen johdosta, että Pades Oy on laiminlyönyt noudattaa seuraavia säännöksiä:

- 1) ResL 2 luvun 3 §:n 1 ja 2 momenttia, kun se ei ole laatinut riskiarviota sekä 3 luvun 1 §:n 2 momenttia, kun se ei riittävästi ole yksilöinyt ja arvioinut rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä;
- 2) ResL 3 luvun 2 §:n 1 ja 3 momenttia, kun se ei ole tunnistanut asiakasta ja todentanut tämän henkilöllisyyttä;
- 3) ResL 4 luvun 1 §:n 1 momenttia, kun se ei ole tehnyt epäilyttävää liiketoimea koskevaa ilmoitusta rahanpesun selvittelykeskukselle;
- 4) ResL:n 3 luvun 3 §:n 1 momenttia sekä 2 momentin 8 ja 9 kohtaa, kun se ei ole pitänyt ajantasaisina ja olennaisina sekä säilyttänyt kaikkia asiakkaiden tuntemista koskevia tietoja.

Havaituista puutteista aluehallintovirasto arvioi epäilyttävää liiketoimea koskevan ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin erityisen moitittavaksi. Rahanpesulaissa säädetyn hallinnollisen seuraamuksen määrääminen ei edellytä, että rahanpesua tai terrorismin rahoittamista olisi ilmoitusvelvollisen laiminlyönnin tai rikkomuksen vuoksi tosiasiallisesti tapahtunut tai että sitä olisi edes voinut tapahtua. Nyt käsillä olevassa tapauksessa laiminlyönnit ovat olleet omiaan vaarantamaan rahanpesulain tarkoituksen toteutumisen.

Myös asiakkaan ja tämän edustajan henkilöllisyyden todentamisen laiminlyöntiä on pidettävänä vakavana rikkomuksena. Asiakkaan tunnistaminen ja henkilöllisyyden todentaminen ovat rahanpesulain keskeisimpiä asiakkaan tuntemiseen liittyviä velvollisuuksia, joiden avulla ilmoitusvelvollinen varmistuu siitä, kenen kanssa se asioi ja kenen toimeksiannosta ja varoilla liiketoimia tehdään. Jos ilmoitusvelvollinen ei pysty tunnistamaan asiakasta ja todentamaan tämän henkilöllisyyttä, ei ilmoitusvelvollinen saa perustaa asiakassuhdetta tai suorittaa liiketoimea. Edellä mainittujen velvoitteiden keskeisyyden vuoksi aluehallintovirasto arvioi yksittäiseen liiketoimeen liittyvät laiminlyönnit niin moitittaviksi, että hallinnollisen seuraamuksen määrääminen on perusteltua.

Aluehallintovirasto arvioi Pades Oy:n laiminlyöneen tai rikkoneen rahanpesulain velvoitteiden noudattamista vakavasti. Kokonaisuutena arvioiden aluehallintovirasto kuitenkin arvioi rikemaksun määräämisen oikeudenmukaiseksi seuraamukseksi tarkastuksessa havaituista laiminlyönneistä tai rikkomuksista. Rikemaksun määräämistä puoltaa muun muassa rahanpesulain soveltamisalaan kuuluvien liiketoimien vähäinen määrä ilmoitusvelvollisen liiketoiminnassa sekä havaittujen laiminlyöntien kohdistuminen pääsääntöisesti yksittäiseen liiketoimeen. Aluehallintovirasto arvioi, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aihetta ankarampiin toimenpiteisiin.

Valvontaviranomainen määrää edellä mainituista laiminlyönneistä tai rikkomuksista yhteisen rikemaksun rahanpesulain 8 luvun 1 §:n 1 momentin 1, 1 a, 2, 3 ja 10 kohdan perusteella.

Rahanpesulain 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan oikeushenkilölle määrätävä rikemaksu on vähintään 5 000 euroa ja enintään 100 000 euroa.

Aluehallintovirasto on rikemaksun määrää koskevassa kokonaisarviossa ottanut huomioon menettelyn laadun, laajuuden ja kestoajan. Aluehallintovirasto pitää rikemaksun mitoittamisen lähtökohtana Pades Oy:n vakavinta laiminlyöntiä eli epäilyttävää liiketoimea koskevan ilmoituksen tekemättä jättämistä. Rikemaksun suuruutta arvioitaessa on otettu huomioon laiminlyönnistä aiheutunut rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski, ilmoitusvelvollisen huolimattomuus sekä laiminlyöntien kohdistuminen yksittäiseen liiketoimeen.

Pades Oy:n muut rikemaksun alaiset rahanpesulain laiminlyönnit on otettu huomioon rikemaksun määrää korottavina tekijöinä huomioiden kuitenkin laiminlyöntien osittainen keskinäinen yhteys.

Lisäksi oikeudenmukaista rikemaksua mitattaessa aluehallintovirasto on huomionnut kokonaisarvioinnissa yhtenä tekijänä Pades Oy:n taloudellisen aseman, jota arvioitaessa on otettu huomioon sen maksukyky. Tarkastuksen toteutusajankohtana ilmoitusvelvollisten harjoittaman liiketoiminnan laajuus kokonaisuudessaan on vaihdellut huomattavasti. Pades Oy:n 7.11.2022 toimittaman selvityksen mukaan ilmoitusvelvollisen liikevaihto vuonna 2019 oli 1 481 591 euroa ja tilikauden tappio oli 85 965 euroa, vuonna 2020 liikevaihto oli 919 489 euroa ja tilikauden tappio 48 450 euroa ja vuonna 2021 liikevaihto oli 609 298 euroa ja tilikauden tappio oli 68 385 euroa.

Suorittamansa kokonaisarvioinnin perusteella aluehallintovirasto määrää Pades Oy:lle kahdentoistatuhannen (12 000) euron suuruisen rikemaksun päätöksessä todetuista rahanpesulain velvoitteiden laiminlyönneistä.

Rikemaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Rikemaksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

ResL:n 8 luvun 8 §:n mukaisesti rikemaksupäätös julkistetaan aluehallintoviraston verkkosivuilla.

Lainkohdat

Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä (444/2017) 1 luku 2 § 1 momentin 24 kohta, 2 luku 3 §, 3 luku 1, 2 ja 3 §, 4 luku 1 §, 7 luku 1 §, 8 luku 1 ja 8 §.

Hallintolaki (434/2003) 34 §.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Muutoksenhakuohje on liitteenä.

Päätöstä rikemaksun määräämisestä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Lisätietoja Ylitarkastaja Raisa Badiali, p. 0295 016 624, raisa.badiali@avi.fi

Liitteet Valitusosoitus (Liite 1)
Maksuosoitus (Liite 2)

Jakelu Pades Oy

Elinkeinovalvontayksikön päällikkö

Marko Peltonen

Ylitarkastaja

Raisa Badiali

Tämä asiakirja ESAVI/40083/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
ESAVI/40083/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Badiali Raisa 24.03.2023 09:36

Ratkaisija Peltonen Marko 24.03.2023 10:27